

Т. П. Пустовіт

Лукомський Олександр Сергійович

ЛУКОМСЬКИЙ Олександр Сергійович (10(22). 07. 1868, Полтав. губ. – 25. 02. 1939, Париж) – військовик. Генерал-лейтенант (1914). Закін. Петров. Полтав. кадет. корпус (1885), Микол. інж. училище (1888) й академію Генштабу (1897). Відтоді служив у Київ. військ. окрузі: від 1902 – старший ад'ютант штабу округу. Під час рев. подій 1905–07 виступав за жорстоке збройне придушення будь-яких акцій протесту. Від 1909 – нач. мобілізац. відділу Гол. штабу; від 1914 – нач. канцелярії, водночас від 1915 – пом. військ. міністра; від квітня 1916 – нач. 32-ї піхот. дивізії на Пд.-Зх. фронті (відзначився під час боїв за Чернівці); від листопада – генерал-квартирмейстер Верхов. Головнокомандувача; від квітня 1917 – командир 1-го армій. корпусу, від червня – начштабу Верхов. Головнокомандувача. У серпні 1917 підтримав спрямов. проти Тимчас. уряду заколот генерала [Л. Корнілова](#), за що усунутий із посади й заарешт., однак звільнений з-під варти генералом [М. Духоніним](#). Виїхав на Дон, де став співорганізатором і начштабу [Добровольчої армії](#). У лютому 1918 нелегально відряджений до м. Єкатеринодар (нині Краснодар, РФ) як представник Добровол. армії при уряді Кубані. Заарешт. більшовиками, але зумів утекти з-під варти. Деякий час мешкав у Києві, відмовився від пропозиції гетьмана [П. Скоропадського](#) очолити Військ. мін-во Української Держави. Від вересня 1918 – пом. головнокомандувача та нач. військ. і мор. упр. Добровол. армії; від грудня 1919 – голова уряду при головнокомандувачі ЗС Пд. Росії; від березня 1920 – представник генерала [П. Врангеля](#) при командуванні Антанти у Стамбулі. На еміграції – пом. великого князя Миколи Миколайовича, від 1926 – голова всіх військ. рос. союзів і організацій на Далекому Сх. і в Америці. 1928 відійшов від політ. діяльності. Автор «Воспоминаний» (т. 1–2, Берлин, 1922).

Рекомендована література

1. Скоропадський П. Спогади. Кінець 1917 – грудень 1918. К.; Філадельфія, 1995.

Бібліографічний опис:

Лукомський Олександр Сергійович / Т. П. Пустовіт// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59206>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).